

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Quæstiones, Qvæ Dispvatæ Dicvntvr, & Quæstiones
Quodlibetales, siue Placitorum eiusdem S. Thomæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

22 Vtrum melius faciat qui consentit electioni canonicæ de se factæ,
quàm qui eam recusat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72780](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72780)

Utrum melius faciat qui consentit electioni canonice de se facta, quam qui eam recusat.

22. q. 87. ar. 1. ad 1. 3. & ar. 2. o. 2. 4. d. 19. ar. 4. ad 4.

AD SECVNDVM sic proceditur. Videtur quod melius faciat qui consentit electioni canonice de se facta, quam qui eam recusat. Dicit enim Gregor. 12. moral. Potestas cum percipitur non ex libidine amanda est: sed quando aliquis per canonicam electionem episcopalem dignitatem adipiscitur, non percipit eam ex libidine. ergo debet eam amare. non ergo debet eam recusare.

SED CONTRA est, quod Greg. dicit 28. moral. quod prelatio per meliorem intentionem fugienda est.

RESPOND. Dicendum, quod in eo qui electioni canonice de se facta consentit, considerari precipue debet quid intendit. Si enim intendit aliquid temporale, puta honorem, diuitias, excutere se a iugo religionis, aut aliquid huiusmodi, manifestum est quod est praua intentio, unde melius faceret si non assentiret: si autem intendit profectum ecclesie, sic planum est quod bona est intentio. Unde Aug. dicit 19. de ciuit. Dei. In actione non amandus est honor in hac vita, siue potentia, sed opus ipsum si recte atque utiliter sit, id est, ut valeat ad salutem subditorum. Et inducit illud Apostoli quod habetur 1. ad Thi. 3.

Si quis episcopatum desiderat, bonum opus desiderat. Sed tamen sciendum est, quod ad hoc opus maxima requiritur idoneitas, quia ut Greg. dicit in pastor. Tantum actionem populi debet actio transeendere presulis, quantum distare solet a grege vitæ pastoris, ad quod humana fragilitas secundum proprias vires sufficiens non est, secundum illud Apostoli 2. ad Cor. 3. Et ad hæc quis tam idoneus? sed tamē ex auxilio gratiæ diuinæ homines idonei & sufficientes redduntur, sicut ipse postmodum subdit. Idoneos nos fecit ministros noui testamenti. Potest ergo aliquis laudabiliter considerans proprium defectum, ex humilitate officium prelationis recusare. sicut Iere. dicit. Nescio loqui, quia puer ego sum: potest etiam laudabiliter consentire ex charitate fraterna, ut salutem proximorum procuraret, sicut Esaias qui dicit. Ecce ego, mitte me. Sed sicut Greg. dicit in pastor. In utroque est subtiliter intuentum, quia & is qui recusauit, plene non restitit: & is qui mitti voluit, ante se per altaris calculum purgatum vidit. ne aut non purgatus adire quisque sacra ministeria audeat: aut quæ superna gratia elegit sub humilitatis specie supernæ dispositioni contradicat. Quia ergo valde difficile est purgatum se quemlibet posse agnoscere, prelationis officium tutius declinatur, non tamen pertinaciter, cum ad suscipiendum hoc superna voluntas agnoscitur.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod illud verbum Greg. non debet sic intelligi. Potestas cum ex libidine percipitur, amanda est: sed ita, Potestas cum percipitur, non est amanda ex libidine: subdit enim, Sed ex longanimitate toleranda.

AD SECVNDVM dicendum, quod melior est intentio prelationem fugientium secundum proprium desiderium, dummodo non adsit necessitas ex parte imponentis hoc onus. Unde Aug. dicit 19. de ciuit. Dei. Superior locus, sine quo populus regi non potest, & si ita teneatur ut decet, tamen indecenter appetitur. Otium enim sanctum quaerit charitas veritatis, negotium iustum suscipit necessitas charitatis.

Utrum prelati qui dat beneficium alicui suo consanguineo, ut exaltet, simoniam committat.

CIRCA tertium sic proceditur. Videtur quod prelati, qui dat beneficium ecclesiasticum alicui suo consanguineo, vel amico, ut alij eius consanguinei exaltentur, simoniam committat. Est enim simonia studiosa voluntas emendi, vel vendendi aliquid spirituale, aut spiritali annexum: sed in casu predicto videtur esse emptio, & venditio, in quibus est liberalitas. hic autem hoc speratur, ut liberaliter recompenset. ergo est ibi simonia.

SED CONTRA est, quod Esaiæ 33. super illud, Beatus qui excutit manus suas ab omni manere, dicit glo. quod triplex est manus, a manu, a lingua, ab obsequio, quorum nullum est in proposito casu. ergo non est ibi simonia.

RESPOND. Dicendum, quod cum simonia circa emptionem, & venditionem consistat, hic distinguendum videtur, quia si prelati intendit obligare eum cui dat beneficium ecclesiasticum ad aliquam recompensationem faciendam sibi, vel suis consanguineis, intentio simoniaca est: intendit enim quandam tacitam venditionem. Si vero non intendat eum obligare, sed intendat, quod ille sibi, vel sua propria sponte temporaliter recompenset, est quidem praua intentio, & carnalis, sed non simoniaca.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod secundum Philosopho. in 4. Ethico. Liberalitas non est circa quemlibet usum pecuniæ, sed est circa dationes, & sumptus, simonia autem est circa emptionem, & venditionem.

QVAESTIO XII.

DEINDE circa doctores quæ sita sunt duo. **Q**uod primo, Si doctor semper prædicauit, aut docuit principaliter propter inanem gloriam, utrum habeat aureolam, si in morte poeniteat. **Q**uod secundo, Utrum si ex doctrina alicuius doctoris aliqui reuocentur a meliori bono, utrum ille doctor teneatur illam doctrinam reuocare.

ARTICVLVS XXIII.

Utrum ille qui semper propter inanem gloriam docuit, per poenitentiam aureolam recuperet.

AD PRIMVM sic procedebatur. Videtur quod ille qui semper propter inanem gloriam docuit, per poenitentiam aureolam recuperet. Aureola, n. doctrinæ debetur fructus, scilicet conuersioni fidelium, sicut illud ad Phil. 3. Gaudium meum, & corona mea: sed potuit contingere, quod ex prædicatione eius, qui propter inanem gloriam principaliter prædicauit, secutus est fructus conuersionis fidelium, ergo si poeniteat, debetur ei aureola.

Quod præterea, sicut virginitati debetur aureola, ita & doctrinæ: sed si illa quæ cum virgo sit carne, mentem tamen est corrupta, poenitentiam agit, recuperat aureolam. ergo pari ratione, & doctor qui propter inanem gloriam prædicauit.

SED CONTRA est, quod opera mortua per poenitentiam non reuiuiscunt: sed opera istius doctoris propter inanem gloriam prædicantis fuerant mortua, id est, cum peccato facta. ergo non reuiuiscunt per poenitentiam.